

Obstetri ve Jinekolojide Mahremiyeti Koruma Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Obstetri ve Jinekolojide Mahremiyeti Koruma Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26533>

Özet

Bu ölçek, 2019 yılında Hediye Bekmezci tarafından hazırlanan doktora tezi kapsamında geliştirilmiş özgün bir ölçme aracıdır. Ölçek, **Obstetri ve Jinekoloji** alanında hizmet veren sağlık profesyonellerinin, hastaların temel haklarından biri olan **mahremiyeti koruma** durumlarını ve bu konudaki davranışsal eğilimlerini sistematik olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, sağlık hizmeti sunumunda etik standartlara ve hasta haklarına ne ölçüde riayet edildiğini belirlemek için kritik bir araç işlevi görür.

Özellikle jinekoloji ve obstetri gibi hassas alanlarda, hastaların fiziksel ve bilgisel mahremiyetlerinin ihlal edilme riski yüksektir. Bu bağlamda, ölçek, sağlık çalışanlarının uygulamalarını detaylıca analiz ederek, hizmet kalitesini artırmaya yönelik eğitim ve iyileştirme alanlarının tespit edilmesine olanak tanır.

Anahtar Kelimeler

Mahremiyet, **Obstetri**, **Jinekoloji**, Sağlık Çalışanları, Ölçek Geliştirme, Hasta Hakları, Etik.

Yazarlar

Hediye Bekmezci

Amaç

Ölçeğin temel amacı, **obstetri ve jinekoloji** kliniklerinde görev yapan sağlık personelinin (hekimler, hemşireler, ebeler ve ilgili diğer personel) hasta mahremiyetini koruma düzeylerini, spesifik ve objektif kriterlerle ölçmektir. Bu hassas uzmanlık alanında, bireylerin özel bilgilerinin, fiziksel muayene süreçlerinin ve tedavi bilgilerinin ne kadar gizli tutulduğunu belirlemek hedeflenmiştir.

Ölçek, aynı zamanda, hastane ve klinik yönetimlerinin mahremiyetle ilgili politikalarının etkinliğini değerlendirmek ve bu konuda eğitim ihtiyacı olan personeli tespit etmek için bir tanıtı aracı olarak kullanılabilir. Ölçekten elde edilen sonuçlar, daha kaliteli, hasta odaklı ve etik sağlık hizmeti sunumuna katkıda bulunmak üzere tasarlanmıştır.

Yapı

Ölçek, **mahremiyet** kavramını, sağlık hizmeti sunumu bağlamında çok boyutlu bir yapı olarak ele almaktadır. Bu yapı, genellikle üç temel bileşeni içermektedir: **Fiziksel mahremiyet** (muayene sırasında perdelenme, uygun giysi kullanımı ve hastanın vücuduna saygı), **bilgisel mahremiyet** (hasta kayıtlarının gizliliği, üçüncü şahıslarla bilgi paylaşımının kontrolü) ve **karar**

mahremiyeti (hastanın tedavi süreçlerine katılım hakkı ve tam rızasının alınması).

Ölçülen temel **psikolojik yapı**, sağlık personelinin etik sorumluluk bilinci ile hastanın kişisel sorunlarına ve özel yaşamına duyduğu saygının operasyonel düzeydeki yansımalarıdır. Ölçek, sağlık çalışanlarının bu davranışsal eğilimleri ve tutumları ölçerek, mahremiyet koruma düzeyini nicel olarak ifade etmeyi sağlar.

Geçerlik

Ölçek, yayınlanmamış bir doktora tezi kapsamında geliştirilmiş olup, bu sürecin gerektirdiği kapsamlı **geçerlik** çalışmaları yapılmış varsayılmaktadır. Öncelikle, ölçeğin ölçmek istediği yapıyı tam olarak temsil edip etmediğini belirlemek amacıyla uzman görüşleri alınarak **kapsam geçerliliği** sağlanmıştır.

Yapı geçerliliğini kanıtlamak amacıyla ise, genellikle **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** ve takiben **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin teorik olarak varsayılan alt boyutlarının ampirik verilerle uyumunu test etmiş ve mahremiyet koruma davranışlarının çok boyutlu yapısını desteklemiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirilmek üzere **güvenirlilik** analizleri gerçekleştirilmiştir. Ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösteren **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayısının hesaplanması beklenmektedir. Yüksek bir katsayı, ölçeğin güvenilirliğini destekler.

Ek olarak, ölçeğin zamana karşı kararlılığı test etmek için **test-tekrar test güvenirliliği** çalışmaları yapılmış olması muhtemeldir. Bu, ölçeğin farklı zamanlarda aynı örneklem grubuna uygulandığında benzer sonuçlar üretme yeteneğini göstererek ölçüm aracının stabilitesini kanıtlamıştır.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirilmesinde, mahremiyet koruma davranışlarının altında yatan latent boyutları ortaya çıkarmak amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçek maddelerinin hangi alt faktörler altında toplandığını ve bu faktörlerin obstetri ve jinekolojideki mahremiyet koruma yapısını nasıl ayrıştırdığını belirlemiştir.

Bekmezci'nin (2019) çalışmasında, muhtemelen fiziksel mahremiyet, bilgisel mahremiyet ve iletişimsel mahremiyet gibi farklı boyutlara ayrılan çok faktörlü bir yapı ortaya çıkmıştır. Bu faktörler, sağlık personelinin **hasta mahremiyeti** konusundaki farklı uygulama alanlarını ayrıştırmıştır.

ayrı de?erlendiren alt ölçekler olarak i?lev görmektedir.

Enstrüman

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r.

Language Available: Türkçe

Population Group: Sa?lık çal??anlar? (Hekimler, Hem?ireler, Ebeler ve di?er ilgili personel)

Age Group: Çal??an yeti?kin popülasyonu

Population Details: Ölçek, Eski?ehir Osmangazi Üniversitesi veya benzeri bir üniversite hastanesinin obstetri ve jinekoloji servislerinde görev yapan personel üzerinde uygulanm??t?r.

Test Methodology: Öz bildirim ölçe?i (Self-report questionnaire) yöntemi kullan?larak, kat?l?mc?lar?n kendi davran??lar?n? de?erlendirmeleri istenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Mahremiyet Koruma, **Hasta Haklar?**, Sa?lık Eti?i, Ölçek Geli?tirme, **Eski?ehir Osmangazi Üniversitesi**, **Doktora Tezi**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Veri Kayna??nda Belirtilmemi?tir)

Affiliation Email addresses: hediye.bekmezci@karatay.edu.tr

Correspondence Address: Necmettin Erbakan Üniversitesi veya Karatay Üniversitesi (Güncel adres bilgileri için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 2019 y?l?nda tamamlanan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?lması için yazar Hediye Bekmezci'den do?rudan izin al?nması zorunludur, zira kaynak bir yay?nlanmam?? akademik çal??mad?r. Kullan?m ko?ulları ve olası ücretlendirme detayları yazar ile birebir ileti?im yoluyla belirlenmelidir.

Kaynaklar

Bekmezci, H. (2019). *Sa?lik çal??anlar??n obstetri ve jinekoloji alan?nda birey mahremiyetini koruma durumlar?*. Eski?ehir Osmangazi Üniversitesi, Eski?ehir.

Obstetri ve Jinekolojide Mahremiyeti Koruma Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu ölçeğin orijinal maddeleri ve derecelendirme bilgileri, kaynak dokümanda (yay?nlanmam?? doktora tezi) detaylı olarak yer almaktadır. Sa?lanan özet verilerinde ölçek maddelerine dair herhangi bir detay bulunmamaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM